

Тут царюють коштовні шахи, шашки, нарди, хитромудрі скульптурні композиції, механічні іграшки, пісочні годинники, столове срібло, сервізи, іонізатори води, закладки, гребінці, брелоки, брязкальця, пустушки, дитячі ложки, ікони, книги...

Метод пана Ковалика

Лише деякі з нас спроможні зберегти в собі світанкове відчуття життя, в якому існують кольорові ярмарки, фантасмагоричні забавки, всякі-всілякі дива. Із цим відчуттям можна легко занурюватись у сивину століть та блукати бруківкою міста майстрів. Відчуття, подібне до такого, подарував візит до ювелірного дому «Ковалик».

Одна з причин присутності рафінованої теми на шпальтах видання – спонсорська підтримка паном Коваликом традиційного турніру «Парламентська партія» та конкурсу із розв'язання шахових композицій «Королева», яким опікувався журнал «Віче». Щедрий ювелірний дім виготовив та безкоштовно надав призи переможцям.

Категорично не можна сприймати цей ювелірний дім як просто фабрику, а її патрона – Андрія Анатолійовича Ковалика – як звичайного топ-менеджера. Маємо справу з явищем вельми глибоким, у якому зосереджено чимало особливих, несподіваних інгредієнтів. Виробництво, що виросло з пари-трійки людей наприкінці 1990-х у теперішній стоперсонний колектив різнообдарованих професіоналів, – складно сконструйований механізм зі втілення найекстравагантніших ідей пана Ковалика. Недарма ювелірний дім безліч разів перемагав на престижних конкурсах. Зокрема, нещодавно на гранд-виставці у нашій столиці знову виборов першість у кількох номінаціях (браво!).

– Андрію Анатолійовичу, шахова тема представлена у вас уні-

кальними ігровими комплектами. Не так давно шахи «Буратіно» отримали гран-прі головної виставки вітчизняних ювелірів. Іще раніше були гідно оцінені шахи «Бендер проти Бендера»: фігурки в них фотографічно подібні до акторів, що знімалися в знаменитих кінокартинах про пригоди Великого Комбінатора. А ви граєте в цю гру?

– Із шести років. Кожні наші шахи – про щось. «Бендер проти Бендера» – це авантюра проти авантюри. Є шахи «Євреї грають з українцями»: завважте, не «проти», а «з»!.. «Буратіно» – відбиток вічної боротьби добра зі злом. Ідеться загалом про те, що в кожній шаховій партії є протистояння, але завжди існує внутрішньоетична межа, яку не можна перетинати.

– Філософічний підхід, мабуть, супроводжує вашу справу від початку...

– Ланцюжок з підвіскою – надто ординарний дарунок. Найчастіше хочеться дивувати чимось надзвичайним. Хоча виготовлення прикрас ювелірному дому також не чуже. Деякі з них здобувають лаври лауреатства на солідних виставках, як це було з набором «Біла лілія». Правило таке: якщо робити «ювелірку», то обов'язково фундаментальну. Надихнувшись усім відомою пектораллю – нагрудною прикрасою скіфського царя, наші майстри витворили цікавий жіночий комплект. Основою для кольє стало зображення однієї з трьох частин раритету. Додали браслет, сережки, каблучку в такому самому стилі.

Екстраординарні відкриття поширюються на ті самі шахи, а ще – шашки, нарди, хитромудрі скульптурні композиції, механічні іграшки, пісочні годинники, столове срібло, сервізи, іонізатори води, закладки, гребінці, брелоки, брязкальця, пустишки, дитячі ложки, ікони, книги... Цінні витвори наводять мости з історичними хроніками Старого Світу, благословенними часами, коли ширвжиток ще не окупував побутову культуру людства.

Серед виробів ювелірного дому є дивовижна «Іграшка спадкоємця Тутті», алюзія на казку Олеші, композиція, що також визнана виставковими експертами. Механічна забавка, яка перегукується з епохою рукотворних витончених шедеврів довоєнної Європи, виконана із золота і срібла, інкрустована емальми та коштовними камінчиками.

В ювелірному домі насправді довго думали, як назвати цю розкішну й водночас зворушливу клітку, в котрій райські пташки рухають хвостиками та співають. Урешті вирішили, що на зміну поламаний ляльця

спадкоємця Тутті прийшли досконалі образи з дитячих снів, які оживають у реальності.

– Можливо, саме апелювання до старовини в поєднанні з небанальною думкою є секретом успіху ювелірного дому?

– Я не можу придумати колесо. Усе вже колись було. Головне питання в іншому: як подати ідею? Як примирити красиве і корисне? Коли ми починали, багато було помилок. Траплялося, виробляли щось гарне, але воно було нікому не потрібне. Із цих уроків робили висновки. І відбувався рух уперед.

– Паралельно з екстравагантними знахідками цілком органічно втілюєте задумки просвітницького характеру...

– Приміром, книги: вони є ексклюзивною нішею нашого дому. З-поміж оригінально оздоблених – Біблія, Коран, Тора, «Кобзар», «48 законів влади», «Майстер і Маргарита»... Наші митці також пишуть рельєфні ікони, які прикрашаються срібними накладками. Чому, спитаєте, нестандартним виглядом книжок не займаються китайці, котрі беруться за все поспіль? Бо це не має масового попиту. Якщо кошти, які вкладаємо в ті самі книжки, пустити на виробництво золотих кілець, віддача буде в кілька разів швидша й більша.

Та це – не метод пана Ковалика. Можливо, від прагматизму мисливця за швидкими прибутками Андрія Анатолійовича застерігає прізвисьце, що сягає корінням бездонної ремісничко-майстрівської минувшини. Хоча директор ювелірного дому нічого про таку гілку свого родоводу не відає.

А можливо, від кон'юнктури боронить пристрасть до новаторства. Новаторства в генеруванні ідей для композицій чи предметів побутового вжитку, використанні великого розмаїття матеріалів, що дають змогу якнайповніше розкрити задум. Дерево, кістка мамонта, роги буйвола, каміння коштовне та напівкоштовне, бурштин, шкіра... З роками перелік стає дедалі довшим. Андрій Анатолійович нагадує, що в усі часи цінува-

лися речі, виконані з багатьох компонентів. «Такі речі цікаві та веселі», – каже пан Ковалик.

Випускники мистецького факультету Кіровоградського педагогічного університету прагнуть потрапити до Андрія Анатолійовича, щоб згодом стати фахівцями ювелірної справи. Є в команді й самородки, котрі жодному дипломованому не поступаються майстерністю.

– Дивовижний феномен: ювеліри виживають у кризовому кліматі та навіть нарощують потужності!.. Ви, якщо відверто, багато втратили через кризу?

– Нічого не втратили. Криза змушує інтенсивніше мислити, поліпшувати якість виробів. Після 2008-го мусимо думати про продукцію елегантнішу, затребуванішу. Кожна криза підштовхує до наступного витку новацій, які дають можливість вижити.

Ось і за творення меблів узялися. Із дерева благородних порід, з авторськими розписами та мереживними срібними деталями.

Для мене найголовніше – не гроші: час! Він невмолимий. У цьому житті хочеться зробити щось важливе.

– У контексті міркувань про новаторство як метод і рушійну силу є прагнення торкнутися того, що зачепило увагу: сюрреалістичність чималої частки ваших ідей, котрі матеріалізуються в ювелірних творіннях. Приклад: незбагненне «Кабаре-равлик» (ідеться про двокілограмову механічну композицію із золота, срібла, дерева, кістки, оздоблену діамантами, яку визнано найкращою ювелірною прикрасою 2014 року).

– Ідеї – це трансформація життєвих досвідів, яскравих вражень, плоди снів. Є прочитані книжки, є картини старих майстрів. Нещодавно в Америці роздивлявся полотна знаних художників. І в мене виникло бажання за картинами робити скульптурні зображення. Експериментувати можна нескінченно. А про те, як влаштував кабаре у равлику? Просто одного разу наснилося, що всередині равлика відбувається щось феєричне. Ллється музика, кружляє танцівниця. Подумав: ось равлик, його панцир, ніби бруківка. А ріжки, як ліхтарі. Дорога веде до дверцяг, які відчиняються. А там – диво...